

stičnega (pravnega) ministrstva pa dr. Klein. Vsi drugi ministri ostanejo kot so bili prej. Torej ostane tudi dosedanji poljedelski minister grof Bukoj. Novi ministrski predsednik je poklical več vplivnih poslancev k sebi, da se z njimi pogovori, kako oživiti plodono delovanje v državnem zboru. Izmed slovenskih poslancev sta bila poklicana dr. Šusteršič in dr. Ploj.

Politični ogled.

Kako se gospodari v Gradcu? Graški občinski svet je dovolil „Schulvereinu“ povodom njegove 25 letnice častno darilo 2000 K. Da se je ta predlog sprejel, so omogočili mednarodni socijaldemokrati. Na eni strani ima mesto milijone in milijone dolga, na drugi strani pa mečejo denar skozi okno. Lepo gospodarstvo! Dežela bo pa potem plačevala dolgove mesta!

Deželni predsednik kranjski baron Hein je v svojem nasprotstvu do slovenskega ljudstva postal zares že strasten. Zadruga zveza kranjska se je potrudila, da bi tudi kranjski kmetovalci, ki trpe na pomanjkanju krme, dobili od tistih 500.000 K, ki jih je dunajska vlada določila v ta namen, nekaj pomoči. A deželna vlada kranjska, kateri načeljuje baron Hein, je poročala na Dunaj, da imajo na Kranjskem preveč krme, in vsled tega bo bržkone izostala sedaj vsaka podpora. Taki so nemški prijatelji slovenskega ljudstva!

Kmet in obrtnik. Predsednik dunajske trgovske zbornice vitez Kink je izrazil v nekem govoru željo, da bi se vlada pri trgovinskih pogodbah z Rusijo in balkanskimi deželami bolj ozirala na obrt nego na kmetstvo. Dunajska trgovinska zbornica ima velik upliv na javnost, za to morajo vsi kmetijski prijatelji ugovarjati, da bi uresničevala želje obrtnikov in trgovcev na korist kmetov. Avstrijska vlada itak izmeče vsako leto na milijone podpor za obrt, dočim kmetje le v največji sili dobijo kako majhno podporo. Avstrijski kmetje in njih prijatelji morejo toraj stati na straži, da se pri trgovinskih pogodbah ne prezirajo. Tukaj kmet, tam obrtnik, mora biti kmetstvo geslo. Ne smemo pa delati tako, kakor pristaši ptujskega lističa, ki se dajo omamiti od klica trgovcev in obrtnikov: bodimo si prijatelji! ter ne vidijo, da so njih težnje in težnje obrtnišva ter trgovstva si bile vedno manj ali več nasprotne.

Na Moravskem se je ustanovila nova kmetijska stranka ter si nadela ime agrarna stranka. Ker že na Moravskem obstoji kmetijska stranka, katero vodi neustrašeni in delavni voditelj kmet Šamalik, je samoumevno, da je nova stranka neperjena pred vsem proti tej stranki. Šamalik in ogromni del kmetijskega prebivalstva pa stoji na krščanskem stališču.

Kar je došel nekega gospoda; gotovo je bil kak meščan. V veliki hitrosti ni mogel Janez zaobrniti kolesa, zato je tujca nekoliko oplazil in tik njega zdrčal naprej.

„Klada ti, lena! Vsaj ogni se, da te ne povozim!“ je zagodrnjal nad tujcem, da je ta srdit zažugal za dirjajočim s svojo debelo palico in poslal za njim precej robato kletev, ki je pa naši viri dobesedno ne omenjajo.

Janez jo je torej pripihal že blizu Maribora ter začel čedalje počasneje voziti in sicer in sledečega vzroka:

Kolesarji, ki so mu ali naproti pridržali ali ga pa došli, so venomer zvončkali, da so se jim ljudje izogibali. Našega Janeza pa je jelo skrbeti, kako bo to, ker nima zvonca. Sklenil je torej po kratkem premotritvanju v svoji prebrisani glavi, da bo počasi vozil in nad ljudmi kričal, naj se mu izognejo. Saj bi bila vendar sramota, ko bi peš hodil poleg dobrega kolesa. Sedaj-le se mora vendar postaviti!

„Beži, da te ne povozim!“ je zakričal nad prvim in zdrčal naprej.

In to je moral Janez velikokrat ponoviti. (Konec sledi.)

in to mnogim ni prav, katerim je malo skrb za kmeta, a vse za boj proti neumni pošasti tako zvanega klerikalizma. Šamalik kliče v listu „Selské Hlasy“ svoje sobrate, da se borijo za kmetijske koristi pod zastavo katoliško-narodno!

Zatiranje Poljakov na Pruskem! Dva nemška društva delujeta na Pruskem v pogin Poljakov, toda brezuspešno. Poljaki se vedno bolj množijo in krepijo. Povrh je še izdala pruska vlada ukaz, da ne smejo poljski učitelji tudi ne s svojo družino v poljsčini občevati, ampak vedno nemški. O katerem učitelju se izve, da s svojo rodino poljski govori, zgubi takoj službo. Zato pa sedaj tam cvete grdo nemško ovađustvo, da se očrni poljski učitelji. Kljub temu pa tarnajo nemški listi, da so ponemčevalni uspehi jako slabi. Poljake je celo to kruto in grdo ravnanje še bolj združilo in jih navdalo z odporno silo, tako, da so se zadnji čas narodno in gospodarsko okrepili. Posebno ima zmernostno gibanje med njimi čudovite uspehe! Poljske naselbinske banke, ki kupujejo od Nemcev posestva in jih prodajajo Poljakom, so bile tako delavne, da je prišlo v zadnjih petih letih 22.000 ha zemlje iz nemških v poljske roke. Tudi protestantovsko društvo „Gustav Adolf Verein“ deluje tam v ponemčevalnem smislu in istočasno širi protestantovsko vero. L. 1903 je izdalo to društvo na Poljskem 150.000 mark, vsega skupaj pa že štiri in pol milijona mark. Res občudovati moramo poljsko vztrajnost, ki ne podleže tem nemškim napadom, ampak celo napreduje. Z mirno vestjo lahko rečemo, da dobe Poljaki v tem hudem boju moči v katoličanstvu!

Dopisi.

Podgorje pri Slovenjgradu. (Občinski odbor v Podgorji pri Slovenjgradu) je izvolil velecejenega g. Ivana Rogina, okraj. načelnika, veleposestnika, župana itd., v priznanje velikih zaslug kot 25letni župan občine Podgorje svojim častnim občanom. Dne 27. decembra 1904 t. j. ravno ob 25letnici županovanja zbrali so se vsi občinski svetovalci in odborniki v šoli ter od tod odkorakali z godbo na čelu k velespoštovanemu g. županu. Gosp. občinski odbornik in nadučitelj Matija Šmid je po slavnostnem v srce segajočem govoru oddal gosp. slavljenču častno diplomu. Omeniti moramo, da že med govorom ni ostalo nobeno oko navzočih brez solz, posebno ginljiv pa je bil prizor, ko mu je gosp. nadučitelj oddal v roko diplomu s prošnjo, naj gosp. župan pozabi vse sitnosti, katere mu je povzročilo 25letno županovanje ter naj še v bodoče tako po očetovsko skrbi za blagor občine. Ginjen je sprejel gosp. župan častno diplomu ter se zahvalil vsem občinskim svetovalcem in odbornikom za izkazano mu čast. Povdarjal je, da mu je bilo le s pomočjo občinskih odbornikov mogoče poravnati precejšnji dolg, katerega je imela občina, ko je bil on prvič izvoljen za župana. V času njegovega županovanja se je poplačal stari dolg občine, ter se je postavila lepa šola, a pri tem so ostale občinske doklade le s 25 %, s čim se pač nobena občina v okraju ne more ponašati. Na to povabi odlikovanec polnoštevilni občinski zastop za mizo, kjer se je pri izvrstni vinski kapljici vrstila napitnica za napitnico! Ta dan bo ostal vsem občinskim odbornikom, kakor tudi vsem navzočim, katerih je bilo toliko, da je bila njegova velika gostilniška soba natlačena polna, v najprijetnejšem spominu! Iz marsikaterih ust se je slišalo: „Tako veselega večera, kot je danes, še nisem doživel.“ Mi pa kličemo vam cenjeni g. župan: „Bog vas ohrani še mnogo, mnogo let v blagor naše občine in milega nam slovenskega naroda.“

Iz Stanovskega pri Poljčanah. (Občinske volitve.) Dne 19. decem. smo imeli občinske volitve, ki je v 3. in 2. razredu izpadla ugodno za našo slovensko občino; pa tudi v 1. razredu bi bili lahko zmagali, ko

bi se trije volilci ne bili dali premotiti od zunanjih agitatorjev, da so rajše glasovali za ljudi, ki niti ne stanujejo v domači občini, kakor pa za poštene domačine. Ali je lepo za našo občino, da sedijo v našem občinskem odboru tujci Tonč Grundner in Alojzij Kugler, katerih niti lastna občina ne mara v občinskem zastopu? Ali se nam ni bati, da bomo imeli pri občinskih sejah samo nemir in prepir namesto blagonskega delovanja za občinski blagor! Kakšnega duha so takšni ljudje, smo se dovolj jasno prepričali na dan volitve. Kar zgražali smo se nad obnašanjem Albina in Janeza Grundner. Najzadnji slovenski hlapec se zna boljše obnašati kakor takšni ljudje. In take ljudi naj poslušajo potem slovenski možje? Trdno smo prepričani, da so se tudi najbolj zaslepljenemu volilcu odprle ta dan oči; saj je par sicer poštenih, toda to pot žalibog zapeljanih volilcev 1. razreda takoj po volitvi izreklo, da ne bodo nikdar več volili tujcev, ampak dobre domačine v občinski odbor.

Obžalujemo, da je naš dosedanji župan ves zapleten v zanjke poljčanskega Antona Grundner. Ali nimamo Slovenci dovolj posojilnic, da ni treba hlapčevati tujcem? Sicer smo pa trdno prepričani, da bo vis. namestnika to volitev ovrgla; saj se je pred volitvijo in med njo zgodilo več nepostavnosti. Ugovor se je vložil takoj drugi dan po volitvi in sicer proti pismenemu potrdilu županstva. In če teden so tuhtale učene nemškutarske butice, kaj naj storijo z upravičenim ugovorom, in res so stuhtale nekaj tako pametnega, da smo se morali smejeti. Tebi nič meni nič je poslal župan po svojem sinu pismeni ugovor enemu volilcu nazaj, ki ga pa ni izročil dotičnemu v roko, ampak ga je nesel v kuhinjo, češ, tu imate nekaj za vašega gospodarja in jo je urno zopet odkuril. Seveda se je ugovor takoj vrnil prebrisanemu našemu županu, obenem pa tudi poslala pritožba na višjo oblast, ki bo poučila župana, da se na takšen način ne rešujejo rekurzi in ne uganjajo predpustne burke. Omilujemo gosp. župana, da ima tako butaste zasebne svetovalce, ki ga smešijo pred celim svetom. Kako kislo jabolko je pač ta nesrečni rekurz in vendar bo treba vgrizniti vanj!

Od Sv. Jakoba v Slov. gor. (Raznoterosti.) Na novega leta dan smo imeli v gostilni g. M. Peklarja počeljšiv shod, na katerem nam je potovalni učitelj gosp. Bele razjasnjeval o umnem preustrojenju ameriških vinogradov, kakor tudi o precepljenju, rezi in gnojenju ovočnega sadja. Vsakdo bi si pač mislil, da bo takšno predavanje zvabilo vsaj večje število kmetov in vinogradnikov; a žalibog, mora se reči, bilo jih je komaj dvajset. Kje je temu vzrok, ne vemo; bržkone pa v nezadostnem oznanjenju tega shoda in pa v nebržnosti kmetijskega ljudstva za takšne shode. V zadnjem času zaslovel je tudi naš g. predstojnik po imenu „Skoff“ vsled njegovega duhovitega govora na Franceljnovem shodu v Mariboru, tako, da je bilo njegovo ime brati v vseh časnikih. Zakaj li njegovega preimenitnega govora niso objavili, to si pač vsak lahko raztolmači; bržkone niso hoteli svojih cenjenih bralcev vznemiriti. Da so se mu takrat hlačice tresle, to res ni bil majhen „špas“; a dragi čitatelji, danes pa vam lahko povemo, da se mu ne tresejo več samo hlačice ampak tudi njegov občinski stol, kateri se bo mogoče v tekočem letu prav rad prekucnil izpod njega, kajti njegovi pristaši se začnejo dramiti ter ga polagoma zapuščati; ne zdi se jim pač več vse pravo in posnemanja vredno pri njegovem gospodarjenju. Zadnji čas pa je začel igrati še tudi neko drugo ulogo; prevzel je bržkone začasno službo občinskega sluga ali policaja, ker je njegovo mesto ravnokar izpraznjeno. Na starega leta dan namreč je bila v tukajšnjemu hotelu „zum Mohr“, po domače pri Sitarju, predstava, v kateri je pokazal naš občinski predstojnik svojo moč in svoj govorniški talent; kajti dvema navzočima poštenima kmetoma Juriju Platejsu in Francu Peklar, občinskemu svetniku, dajal je takšna lepa imena, da sta bila prisiljena se odstraniti; zadnjega je še tudi napadel ter ga mislil malo